Ч. 30 Пятниця 9 (21) лютого 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справа вірменьска у сьвітлі дипльоматиї.

Що Туреччина доживає вже свого віку, о тім нема що й сумнівати ся; годі лиш означити час, коли наступить катастрофа. Спілка европейских лікарів, що лічить „недужого на Всході“ вже й сама не вірить в можність удержаня єго при житю і длятого поступає з ним подібно як справдешні доктори зі звичайним собі чоловіком, котрому нема вже ратунку — дає єму спорими дозами морфіни, щоби полекшити болї а заразом і — скоротити вік. Декотрі більші поваги і специялісти в своїм фаху із тої спілки европейскої різали би вже живцем тіло „недужого на Всході“, але тому противлять другі їх товариші, котрі кажуть, що треба ще виждати, бо недужий все ще має за богато сили, готов би при операциї зірвати ся та наробити якогось лиха.

Як звістно, розійшла ся була сими днями чутка, що якась держава европейска дораджує Росиї, щоби она забрала Вірменію. Хто та держава, — не сказано; але то річ певна, що Росия не дуже би тому противила ся, хоч на разї не видить ані потреби, ані відповідної нори до того. А всеж-таки ся вість викликала досить значне занепокоєнє і відбила ся в анґлїйскім парляменті голосним відгомоном, котрий успокоїв трохи тих, що вже набрали ся були страху. Правительство сказало, що не знає о тім нічого, щоби хтось подавав того рода раду, а занятє Вірменії було би лиш нарушенем договорів париского і берлиньского.

В слїд за тим предложило правительство анґлїйске дальшу синю книгу о справі вірменьскій, котра містить в собі депеші за час від 3 вересня 1895 до 11 лютого 1896, т. є. за час, в котрім справа вірменьска мала найбільше значінє і найбільше непокоїла Европу, коли здавало ся, що вже таки конче мусить прийти до подїлу Туреччини і коли австроугорске міністерство справ заграничних видїло ся спонуканим виступити з цілою енерґією. Депеші ті представляють справу вірменьску в дипльоматичнім сьвітлї і показують наглядно, що за той час дїяло ся, що і як зроблено в сїй справі.

Депеша анґлїйского амбасадора, Монзона, у Відни, до льорда Сельсберіґого з дня 9-го жовтня 1895 подає таку звістку: Вісти з Трапезунта в звязи з поважним положенем в Константинополи занепокоїли ґр. Ґолуховского. Ґр. Ґолуховский єсть тої гадки, що всї амбасадори разом повинні зробити дуже сильну пресию на Порту, щоби она всїх християн взяла в оборону. Треба Порту зробити одвічальною за всї ті події. Ґр. Ґолуховский телеґрафував в тім дусї до всїх репрезентантів Австро-Угорщини при великих державах і уважав тогди таке безпроволочне поступованє за конечне.

Друга депеша Монзона до Сельсберіґого в того-ж самого дня каже, що Австро-Угорщина доси не годила ся на то, щоби вмішати ся чинно. Однакож ґр. Ґолуховский думає, що грозить катастрофа і бажає дїлати спільно з Анґлією. Монзон просить длятого, щоби Сельсбері подав єму докладно свої погляди.

Дня 2 падолиста телеґрафував Монзон до Сельсберіґого, що ґр. Ґолуховский повідомив єго, що, як єму здає ся, не потреба висилати амбасадорам дальших інструкций, позаяк они роблять, що можуть щоби ухоронити Порту від наслїдків єї власної безчинности.

Секретар анґлїйскої амбасади в Берлинї Ґосселїн телеґрафував дня 9 падолиста до Сельсберіґого, що нїмецкий амбасадор єсть уповажнений брати участь у всїх кроках, які би всї прочі посли в виду поважного положеня в Константинополи предложили.

Секретар анґлїйскої амбасади в Петербурзї, Ґошен, повідомив дня 4 падолиста Сельсберіґого, що кн. Лабанов заявив єму, що росийскому амбасадорови в Константинополи, Нелидову, приказано підпирати всї представленя, які би Анґлїя робила Порті, щоби забезпечити спокій і не допустити до убиваня людий. Лабанов додав, що істнуюче занепокоєнє єсть природним наслїдком того неподатливого способу, з яким взято ся до вірменьскої справи, а при тім і висказав гадку, що **головно Анґлїя єсть одвічальною за той стан річий, бо додавала охоти многим верховодячим мужам з вірменьского комітету.**

Дня 12 падолиста повідомив секретар анґлїйского посольства в Константинополи, Герберт, Сельсберіґого, що росийский амбасадор Нелидов зробив предложенє, щоби репрезентант кождої держави зажадав фермана на допущенє другого корабля стацийного; Нелидов навів при тім прецеденс з 1876 р. Дня 11 падолиста повідомив Герберт Сельсберіґого, що султан жадає конче помочи Анґлїї; султан — каже Герберт — складає вину на Вірмен за то, що они своїми интриґами та ворохобнею не допускають до заведеня реформ. Також жалував ся султан і на

---

17)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВАЛЛЯСА.

(Дальше.)

На кождім місци, де сиділи веслярі, був прибитий ланцух з тяжкими оковами. Гортатор, ідучи від числа до числа, став закладати веслярям кайдани на ноги. Они мусїли мовчати і бути послушними. На случай якогось нещастя не було для них ратунку. Ганьбу сполучену з тим відчував кождий, а Бен Гур найбільше. Був би радо хотів уникнути єї за всяку ціну. По тім, як дзвонили ланцухи, пізнавав він, чи далеко ще гортатор від него. Незадовго мала прийти і на него черга; а може трібун зробить з ним якусь виімку?

Нехай читатель подумає собі, що й ся гадка відозвала ся в нім лиш з якоїсь самолюбивости; але як би й не було, она в сїй хвили заняла ум Бен Гура. — Він мав надію, що з ним зроблять якусь виімку; на всякий спосіб показало би ся, яким єсть трібун для него. Коли-б Римлянин тепер, коли був занятий приготовленями до битви, пригадав собі нещасливого, що звернув на себе єго увагу, то був би то доказ, що він для него прихильний, показалоби ся, що він в єго очах стоїть висше, як єго товариші недолї і що він може мати надію.

Бен Гур чекав нетерпеливо, коли прийде черга на него; час той здав ся єму вічностию. За кождим рухом весла споглядав ся він на трібуна. А трібун, скінчивши свої прості приготовленя, ляг на постїль. Число 60 докоряв вже сам собі і в души гірко сьміяв ся сам з себе та постановив більше не споглядати.

Гортатор надходив. Ланцухи дзвонили, що аж лячно ставало. — Ось станув вже й коло числа 60. Зі спокоєм розпуки перестав Бен Гур робити веслом і наставив єму ногу. — Аж ось підняв ся трібун і дав знак. В чувствах молодця настала велика переміна. Очи трібуна відвернули ся від гортатора, а глянули на него. Він попер веслом в долину; цїлий корабель здавав ся єму як не той сам. Гортатор пішов до свого ресонансового столика. Удари довбеньки ще нїколи не гудїли так мило для весляря. Нахиляючись пер він веслом з такою силою проти води, що оно аж угинало ся, як би мало зломити ся. — Гортатор пішов до трібуна і показав на число 60.

— Що за сила! — сказав він.

— А яка відвага! — відозвав ся на то трібун. — Без кайданів лїпше робить: не накладай вже їх на него нїколи! — Сказавши то, положив ся знову на свою постїль. Корабель година за годиною плив чим раз дальше. Люди, що не були при роботї, спали — Арріюс на постели, вояки на земли. Раз і другий змінили Бен Ґура, але він не міг спати. Три роки ніч — аж наконець засьвітило єму сонце! Був ніби той розбиток на мори — аж наконець доплив до пристани. — В такій порі і сон не бере ся. — Вже здавало ся єму, що видобув ся з нужди, що матїр і сестра коло него, що вернули єму вітчину і богатство. Месаля, Ґратус, Рим і всї згадки, звязані з тими іменами, здавали ся єму як би перебута недуга, як той троячий вітер на землі, з котрої він піднїс ся тепер високо аж до самих звізд.

На Астреї була ще та глубока темнота, яка буває перед досьвітком. Аж ось зійшов з покладу якийсь чоловік на то підвисшенє, де спав трібун і розбудив єго. Арріюс встав, наложив на голову шолом, взяв меч і щит і пішов сходами на поклад.

Глава дванайцята.

Всї на корабли побудили ся. Офіцири заняли свої становища: вояки узброїли ся і їх вивели на поклад, де винесено цїлі вязанки стріл і обереміки спис. Начиня з оливою і звої бавовни до підпаленя стояли під рукою; засьвічено ще більше лїхтарень і наповнено судини водою. Змінені веслярі збили ся в громадку около наставника. Провидїнє так хотїло, що межи ними був і Бен Гур. З гори нїс ся глухий шум послїдних приготовлень, роввішували вітрило, розкладали сїтки і лагодили машини. Відтак стало на ґалєрі знову тихо — тихо, бо всїх взяв чогось великий страх, всї зі страхом чекали, що то буде. На знак із покладу, котрий передав гортаторови якийсь офіцир низшої ранґи, перестали нараз всї весла робити.

Що то має значити? Із сто двайцяти веслярів, прикованих до лавок, анї один о то

то, що мимо щирости єго заходів праса англійска ганить єго несправедливо. — Дня 20 падолиста доніс Ґошен Сельсберіому, що розмавляв з Лабановом, а той спротивив ся тому, щоби держави загрозили Порті інтервенциєю; держави европейскі повинні тепер дати Туреччині час, щоби заворушенє успокоїло ся, і вижидати спокійно результатів заходів султана около успокоєня зворохоблених провінций. Інтервенция держав ослабила би повагу султана і він був би безсильним супротив трудностий положеня.

З цілого ряду депеш, відносячих ся до справи другого корабля стацийного виходить, що Росия була готова пристати на просьбу султана, щоби сїй справі дати спокій, але прочі держави тому спротивили ся. Одна депеша Кірера до Сельсберіго з дня 12 грудня доносить, що відбули ся збори амбасадорів, на котрих Кіріє поставив питанє, чи амбасадори не суть обовязані поробити кроки, щоби спинити різню і рабунки в Азиї. На то відповів російский амбасадор Нелидов, що єго інструкциї уповажняють єго в спілцї з своїми товаришами старати ся лиш о забезпеченє чужих кольоній в Константинополи і єго сусїдстві. Предложеня Кірера мусїли би вийти від кабінетів.

Дня 20 грудня подає англійский амбасадор Монзон свою розмову з ґр. Ґолуховским. Ґр. Ґолуховский сказав, що в засаді годить ся на погляди Кірера що-до одвічальности турецкого міністерства, але видить, що тепер була би дуже небезпечна річ тикати сеї справи. То могло би дійстно розбити европейский концерт. Він єсть того погляду, що нехай султан в своїх справах робить собі, що хоче. Монзон сказав на то, що скорше чи пізнїйше турецка держава мусить завалити ся, длятого було би добре вже заздалегідь постарати ся о то, щоби о скілько можна не було з того шкоди. Монзон запримітив, що ґр. Ґолуховский єсть переконаний, що для держав найлїпше держати ся здалека від всякої інтервенциї.

Телеґрама Сельсберіого до Кірера з дня 7 січня каже, що австро-угорский міністер для справ заграничних прилучає ся, видко, до висказаного три недїлї тому назад погляду, що розвивати всяку дальшу акцию в цілій всхідній справі значило бы кинути искру в бочку з порохом, а то була би більша катастрофа, як та, яка вийшла би з того, коли-б чекало ся, чи султан сповнить своє приреченє і заведе порядок.

Дня 29 січня телеґрафував Сельсбері до Ґошена, що Росия опирає ся якому небудь такому поступованю, котре могло би довести до вмішаня ся Европи до внутрішних справ Туреччини. Лабанов вдоволяє ся тим, що вірить в щирість і добру волю султана і волить здержати ся від всякого напору на султана, переходячого дружну раду. Сельсбері переконав ся, що Росия з тим своїм поглядом не стоїть сама одна між державами; він переконаний о тім розладї, який настав би, коли-б перервали ся гармонїйні відносини держав; така перерва заважила би далеко більше, як якісь можливі користи з ізольованого поступованя.

З депеш сих виходить наглядно, що держави европейскі переконані о тім, що Туреччина мусить скорше чи пізнїйше завалити ся, лиш боять ся того заваленя і длятого кожда з них не хоче приложити руки до того. То і держить Туреччину. Але чи на довго? Депеші ті доказують заразом, як дуже змінили ся ролї Анґлії і Росиї. Давнїйше Анґлія ставала в обороні Туреччини, а Росия хотїла єї розбити; тепер-же Анґлія хоче розбити Туреччину а Росия стає в єї обороні.

Перегляд політичний.

Зачувати, що проєкт закона о емеритурах для урядників державних, котрий має бути нині предложений Палатї послів, приймає за основу десять лїт служби без перерви і 40 проц. платнї. За кождий дальший рік служби дочисляє ся 2 прц. Після того проєкту пенсия для вдовиць має бути значно підвисшена.

Підчас коли Анґлія заєдно пораєсь зі справою вірменьскою, Росия забирає ся на добре до всхідної справи на далекім всході і здаєсь що вже відзискала вплив в Кореї. Росия скористала з того, що батько пануючого короля в Кореї, Таі-Вонкун, хотів прогнати свого сина а посадити на престолї свого внука. Росия взяла короля в оборону і з сеї нагоди вислала до Сеуля відділ войска зложеного з 5 офіцирів і двіста людий. Анґлія хоч спізнила ся трохи, але вислала і своє войско нїби то для оборони тамошного посольства.

Новинки.

Львів дня 20 лютого 1896.

— **Іменованя**. Міністерство торговлї іменувало контрольора почтового, Йос. Чачку в Кракові, управителем почти в Бучачи.

— **Є. Е. Намістник** кн. Евстахий Сангушко виїхав вчера пополудни на кілька днїв до Відня.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншими на засїданю з дня 17 лютого с. р.: 1) Затвердити вибір о. Ів. Залуцкого на заступника предсїдателя ц. к. окружної Ради шкільної в Теребовли; 2) іменувати учителями в школах народних: Вас. Гнаткова старшим учителем 4-кл. школи в Рожнїтові, о. Брон. Гоцкого греко-кат. катихитом при 6-кл. школї мужескій в Ярославі, Ів. Богданьского учителем в Невістці, Брон. Скибову молодшою учителькою 2-кл. школя в Старімселї, Ольгу Насальску учителькою в Залужи, Мар. Ґусткович учителькою в Сидзинї, Вас. Герчановского учителем в Станимири, Ігн. Бірна в Глібовичах свирских, Ів. Вортипороха управителем 2-кл. школи в Ляшках королївских, Ів. Бупманюка учителем в Уневі, Мих. Зезїзка молодшим учителем 2-кл. школи в Гологорах, Ант. Барнасеву молодшою учителькою 2-кл. школи в Мізуни, Стан. Нижника молодшим учителем 5-кл. школи мужеской в Болехові; 3) іменувати Юл. Левицкого суплентом при академичній ґімназиї у Львові; 4) приймити до відомости справоздане ц. к. краєвого інспектора шкіл з люстрациї IV-ої ґімназиї у Львові; 5) приймити до відомости справоздане ц. к. краєвого інспектора шкіл з люстрациї женьскої семинариї учительскої у Львові.

— **Подяка**. З Балич подорожних, в жидачівскім повітї, одержуємо отсе письмо з просьбою о о помещенє: Комітет церковний в Баличах подорожних, одержавши від св. ц. к. староства в Жидачеві позволенє на збиранє складок на церков в Баличах в цїлім жидачівскім повітї, має честь подякувати всїм Вп. Жертвувателям, а особливо Всч. оо. Духовним і Вп. Начальникам громад, що щиро займили ся і помагали нашим колектантам. Більш

не питав; їм було байдуже про якусь славу; любови вітчини, обовязку, слави, они не знали. Лиш страх взяв їх, що їх жде неминуча небезпечність, а они не знають на то ради. Може бути, що якомусь із них, хоч у него була й найбільше забита голова, прийшло все то на гадку, що то може стати ся, але він не надіяв ся з того нїякої зміни свого положеня, бо на случай побіди кайдани ще міцнїйше би єго держали, а судьба єго була нерозділъно сполучена з кораблем; коли-б корабель потонув або згорів, то й єго то саме ждало.

Вязням не вільно було допитувати ся про своє положенє. — А хто був тим неприятелем? Може приятелї, братя, краяни? — Коли читатель розважить собі добре сї питаня, то зрозуміє конечність, яка спонукувала Римлян приковувати при таких нагодах нещасливих до того місця, де сидїли.

Але не було часу думати о тім. Якийсь шум, як би від весел якоїсь ґалери звернув на себе увагу Бен Гура, а шум той почув ся з позадної части корабля. Астрея захитала ся, як би буря кинула нею. Єму прийшла на гадку фльота, що лагодить ся до зачіпки, і то стануло єму перед очима.

З покладу дали знову знак. Весла стали знову робити і ґалера почала ледви що слїд плисти. Анї на горі, анї в середині нїхто й не писнув, а всеж-таки всї на корабли були приготовлені на то, що настане якийсь удар. Здавало ся, як коли-б то чувство взяло ся і самого корабля; він стояв тихенько мов той тиґр, що лагодить ся до скоку.

Серед такого положеня годї чоловікови час числити. Бен Гур не мав і понятя о тім, як далеко они вже відплили. Наконець роздав ся з покладу голосний і довгий знак труби. Гортатор бив довбенькою по столї, що той аж гудів; весла почали робити з цілої сили; ґалера гнала наперед з такою силою, що аж трїщала. Другі труби почали й собі трубїти — голос їх пїс ся десь із заду; на переді чути було лиш невиразні голоси, якийсь загальний заколот. Нараз почув ся сильний удар; веслярі, що стояли перед підвисшенєм для гортатора, захитали ся, а декотрі з них і попадали. Корабель подав ся взад, але опісля з новою силою став гнати наперед. Крик трівоги перепуджених людий заглушив гук удару і голоси труб; Бен Гур почув відтак якийсь лоскіт, подібний до того, як коли-б пукав корабель — а з покладу понїс ся окрик тріумфу; Римляни розбили і затопили якийсь корабель, они побідили! Але кого то пожерло море? З якого народу, з якого краю був неприятель?

Не було перерви, не було спочинку! Астрея гнала дальше наперед. Вояки побігли до начинь з оливою, вмачали в ній звої бавовни і запалили їх; до страшної теперішної борби прилучив ся ще й безпощадний огонь. Аж ось ґалера подала ся своїм передом в спід, так, що веслярі ледви з трудом удержали ся на своїх місцях. І знов роздав ся голос тріумфу Римлян та крик розпуки побитих; великий гак на передній части римскої ґалери вхопив неприятельский корабель, підніс єго у воздух, кинув ним і пустив у безодню.

Крик ставав що раз більший — і з правого і з лївого боку, з заду і з переду. Від часу до часу чути було лоскіт і знову крик перестраху, знак, що знову затопив ся корабель неприятеля, котрого залога борола ся з филями.

Але ще не зовсїм була побіда по одній стороні; від часу до часу внесено на долину до каюти облитого кровю та умираючого Римлянина і кладено єго на землю; доходили також хмари диму, змішаного з парою, чути було спаленину аж в самім споді. Бен Гурови аж дух запирало і він думав собі тогди, що они пливуть попри якийсь горіючий корабель, котрого приковані веслярі стали ся разом з ним жертвою огню.

Тимчасом Астрея була все в руху. Нараз пристанула. Веслярям аж весла випали з рук; они поспадали з лавок; на покладї було чути якийсь шалений стукіт а відтак удар двох кораблїв об себе. Перепуджені веслярі глянули доокола себе. Серед того заколоту впало Бен Гурови коло ніг тїло якогось білявого чужинця з півночи. Звідки він тут взяв ся? Хиба-ж якась зелїзна рука вхопила єго з неприятельского корабля? — Нї, то Астерия була в руках неприятеля! — Римляни бороли ся на власнім кораблі против нападавшого ворога! Страх взяв жидівского молодця; Арріюс був в небезпечности! Може він тепер боров ся о власне житє. А що, як би єго убили? — Бог Авраамів нехай недопустить того! Хиба-ж лише що настаючі мрії та надії мали би позістати таки мріями і надіями? Мав же би він таки вже нїколи не побачити матери, сестри, рідної сторони і рідного краю? — Розрух над ним ставав чим раз більший. Він розглянув ся доокола; всюди заколот — веслярі зі страху як би задеревіли, прочу залогу брала ся розпука; лиш гортатор сидїв спокійно на своїм місци і надармо бив довбенькою об стіл, чекаючи на приказі трибуна та своїм спокоєм даючи доказ сили послуху, котра була здобула весь сьвіт.

Єго примір став ся причиною, що Бен Гур почав роздумувати. Честь і почуте обовязку держало Римлянина на єго місци; але що могли Бен Гура обходити ті причини? Лавка весляря була для него ганьбою; коли-б він помер невільником, то що прийшло би з такої жертви єго житя? Для него було житє обовязком, коли не честию. Він мав жити для своєї рідні. Она стояла єму перед очима, він видів, як она витягає руки до него і просить о поміч.

жертви зложили: Вп. Петро Стельмах з Дідушич великих 10 зр., Вст. о. Кокорудза з Балич 5 зр., Вст. о. Березовский з Дубравки, Вп. п. Савчиньский нотар з Жидачева, Вп. Начальник громади з Мельнича п. Гренджола і Вп. Начальник громади з Тернавки по 1 зр. По оплаченю колектантів лишило ся на церков із зібраних жертв 69 зр., за що складає комітет церковний Вп. Добродіям сердечну подяку. — *Гринь Піцик, Яков Марків, Василь Холошнецкий*, члени церковного комітету в Баличах подорожних.

— **На шляху зелізниці льокальної Львів-Янів**, близько пристанку Рісна руска, в котрім то місци зелізниця переходить по гостинци публичнім, підложено в злочиннім намірі в дни 19 с. м. перед надходом поїзду мішаного ч. 3252 на шляху шину, котра була причиною, що машина потягова виховзнула ся без дальших важнійших наслідків, бо нікто ані з персоналу зелізничого, ані також з подорожних не ушкодженим.

— **Леди** рушили майже на всіх більших ріках нашого краю і відплили при досить низьким стані води. Повени не було нігде.

— **Італіяньский розбишака.** Антін Дорбольо, о котрім ми недавно доносили, що напав шинкарку в Березовици великій коло Тернополя і хотів їй зрабувати 100 зр., ставав вчера перед трибуналом суду окружного в Тернополи. По переведеній розправі засуджено его на три місяці тяжкої вязниці заостреної одноразовим постом в тиждни.

— **Дорогі образи.** Сими днями богато можна було читати у всіх часописах о мадярскій Панамі, т. е. о спроневіреню Каролем Пульским великих гроший. Той Пульский був директором угорскої ґалериї образів. На памятку 1000-літного істнованя угорскої держави рішили Мадяри заложити музей для красних штук. Отже Пульскому дали в руки чверть міліона, щоби поїхав до Італії, купувати старі славні образи для музею. З ним мав їхати ще й урядник краєвого музея Бер, але Бер до чотирьох днів вернув до дому, а Пульский став купувати образи без ніякої контролї. До Будапешту присилав повні скрині образів малої вартости, а сам гуляв собі по цілій Італії, як великий пан, бавив ся як найлїпше за державні гроші. Коли вернув до Будапешту, комісия провірила всї образи і найшла „все в порядку". Тоді дали єму ще 126.000 зр. зр. в руки і вирядили знов за границю. Аж тут нараз чуємо, дня 5 лютого в угорскім соймі поставлено запитане до правительства, чи з Пульским справді все в порядку? Правительство відповіло, що вправді Пульский видав 204.000 зр. більше, але образів не переплачував. Відповідь ту приняли посли до відомости малою більшостию голосів, 88 против 77. Тимчасом Пульский зійшов з ума і справа з дорогими образами ще доси не ясна. Один образ, нїби Рафаіла, мав коштувати 135.000 франків, а тимчасом — кажуть — той образ зовсїм не роботи Рафаіла і переплачений страшенно....

— **Незвичайний прошак** появив ся передвчера в угорскім соймі. При кінци засїданя сойму крикнув хтось з ґалериї: „Нехай жиє король, нехай жиють Мадяри!" Відтак той сам молодий чоловік розпочав таку бесїду з ґалериї: „Ваша Екселенциє пане Міністре! — Я бідний вояк не з власної вини і..." В тім служба перервала єму дальшу бесїду і вивела его до сїний. Як опісля показало ся, називає ся він Ковач, окалїчив при войску, а тепер гине з голоду, отже хотів свою просьбу о підмогу підперти ще й устно на повнім засїданю палати.

— **Пожар театру.** Дня 16 с. м. пополудни згорів в Київі до тла театр. Про той пожар пишуть з Київа: Огонь показав ся около 4-ої години, як-раз по виході з театру численно згромадженої публики, артистів і служби по скінченю опери Чайковского „Євгеній Онєгін" даної на так зване раньше представлене. Вечером того-ж дня мало відбутись послїдне в тім сезоні представлене російскої опери (бо на піст заповіла свій приїзд опера італіяньска). Імовірно затлїли і запалили ся кулїси від стрілу, який в остатнім акті опери дає Онєгін до Ланского. Огонь розширив ся в одній хвили. В чверть години амфітеатральна саля змінилась в море огненних язиків. Пожар тревав цїлу ніч. Згоріла богата бібліотека, всї декорациї і інструменти музичні. Артисти потерпіли великі шкоди, а п. Мишуга утратив в огни дорогі костюми. Театр був осьвітлений електричним сьвітлом. Будинок театру, збудований в 1856 р. і обезпечений на суму 162.924 рублїв, не мав запасових виходів, отже коли-би пожар був вибух трохи скорше, в часї представленя, катастрофа була би страшенна! Дляєго проймаючий був вид, коли товпи народу згромаджені коло пожару молились, падали на колїна і підносячи руки до неба дякували Богу, що зберіг людий від неохибної смерти. Ратунок будинку показав ся безуспішним; театр згорів до тла.

— **Средство против нічних приморозків.** Вже від давна розпалюють огородники в многих місцевостях огнї, щоби охоронити ґрунт від нічних приморозків, бо дим з огнів розпостираючи ся понад землею творить немов заслону, котра не дозваляє надто остуджувати ся землї. На великі розміри примінено тепер то средство в Сан Франціско в Америцї. Опаловим матеріялом есть там нафта, допроваджена рурами до отворів, розміщених в віддаленю що шість метрів. Густий дим такої полуміни охоронить плянтациї дуже добре від примозків нічних, а особливо добру прислугу віддає огородам цитриновим і помаранчевим.

— **Операция ока у тигра.** В штутґартскім зоольоґічнім огороді занедужав небезпечно один з годованих там молодих тигрів на очи. Коли нїякі лїчничі средства не помагали, постановив один тамошний окуліст увільнити звіра від великих мук і виймити єму праве око. Хльороформ дуже шкідно ділає на всї коти, отже й того тигра треба було приспати кокаіною. Крім того держало недужого звіра в часї операциї ще кількох що найсильнійших дозорців. Тигр був спершу досить спокійний і аж при перетинаню мускулу і нерва очного мусїв відчути діймаючий біль, бо став болїсно корчити писок і цїле тїло. Зараз по операциї цїлком успокоїв ся. За два тиждні мають єму вставити в очну яму скляне око.

— **Померли:** О. Іван Процеват, завідатель парохії Береги горішні коло Лютовиск, дня 15 с. м., в 33-ім році житя; — Еманаїл Колянковский, управитель 4-кл. школи народної в Яричеві новім, в 43-ім році житя, а 20-ім служби. — В Тернополи бурмістр міста і посол на Сойм, Погорецкий, бувший професор ґімназияльний.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 20 лютого. Анкета ґірнича закінчила вчера свої наради. — Нині має бути отворений рух телефоновий межи Віднем а Краковом з посередними стациями Шенбурґ на Мораві і Оломуц.

Білград 20 лютого. Король надав російскому амбасадорови в Константинополи, Нелидову, велику ленту ордера білого орла.

Константинополь 20 лютого. Наспіла вже згода Анґлії на признане кн. Фердинанда і так стало то признане вже загальним.

Лїсбона 20 лютого. В Сантарем в провінциї Естремадура підчас маскового балю в клюбі артистів вибухнув огонь, підчас котрого настав страшенний переполох а богато людий, мужчин і женщин вискакували вікнами, та позабивали ся. Доси видобуто з під згарищ 34 трупів.

Мадрид 20 лютого. Вчера вечером вибухло коло королївскої палати аж пять бомб, але не убили ані не покалїчили нікого.

Льондон 20 лютого. В Иоганесбурзї в Трансвалї настав вибух динаміту, від котрого згинуло 500 людий.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Але римский засуд держав его в неволи! Доки той засуд був правосильний, доти втеча не придалась би до нічого. Нігде на цїлім сьвіті, ані на суши ані на мори не був би він безпечний від цїсарскої власти. А він так сподївав ся увільненя і молив ся о то! Довго чекав на то; наконець приречене трібуна розбудило в нїм проміль надії; бо й о чім же той великий муж натякнув? — А коли-б тепер его добродій погиб? Мертві не вертають ся назад, щоби сповнити то, що за житя обіцяли. Так не повинно стати ся — Арріос не повинен згинути. На всякий случай лїпше з ним згинути, як жити ще довше невільником на ґалері.

Бен Гур розглянув ся ще раз доокола. На покладї все ще лютилась борба; неприятельскі кораблї все ще напирали на Астрею. Веслярі стали сїпати ланцухами — дарма! Побачивши, що не вдіють нічого, стали страшно заводити. Гортатор сидїв все ще на своїм місци і не рушав ся; одиноким оружием була о него довбенька в руцї. Але ударів єї вже нїхто не слухав. Бен Гур глянув в послїдне на него; відтак пустив ся на гору, не втїкати, лиш шукати трібуна. Настав повний розлад, нїхто вже не слухав.

Одним скоком станув Бен Гур в половині сходів, котрими виходило ся на гору, досить далеко, щоби побачити червоне від огню небо, кораблї та плаваючі доокола розбитки, борбу на кораблях, богато нападаючих і малу горстку тих, що боронили ся — аж ось захитав ся і повалив ся взад. Корабель під ним розступив ся, розпав ся на двоє, а шумяче море залило его, як би вже давно ждало на ту хвилю.

Доокола Бен Гура настала пітьма і зашуміла вода.

Хоч він побіч молодечої сили в собі добув ще й ту, яку в таких случаях надає, здаєсь, вже й сама пригода, то все-таки не міг нічого вдіяти; навіть і дух запер в собі несьвідомо, бо наглий упадок, пітьма і вода, відобрали єму память. Впадаюча вода занесла его як би який пень до каюти, де був би утопив ся, як би опір потапаючого корабля не підняв був его в гору. Вода викинула его в гору і він вхопив ся чогось, що плавало коло него; то була дошка — він вхопив ся єї і держав ся з цїлої сили. Той час, який перебув під водою, здавав ся єму вічностию. Він відотхнув глубоко, обтряс воду з волося і очий, виліз на дошку і став розглядати ся. — Коли вже у воді був досить близький смерти, то на воді ждала она его в неодних видї.

Дим вкривав море мов би яка мрака, а денеде сьвітила ся поломінь, котра, як то він знав, походила від горіючих кораблїв. Ще лютилась борба. Він не знав, хто побідив. Тут і там показали ся якісь переплиаючі кораблї, що заслонювали на хвильку червону як кров поломінь. Подальше було чути крики нападаючих на себе ворогів. Але небезпечність була близша. Коли Астрея потапала, була на єї покладї єї власна залога і люди з двох неприятельских кораблїв; всї попадали у воду. Тепер же дехто з них виринув разом з води і бив ся дальше; не перериваючи може борби й у воді. Один другого держав кріпко і замахував ся мечем або кидав списою; збили воду, що она аж місцями була чорна, а місцями червоніла ся від крови і поломіни. Єму було байдуже про то, що другі били ся. То не були его вороги. Але кождий з них готов був его убити ізза дошки, на котрій він плавав. Він старав ся утечи від них.

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.